

อำเภอจตุรัส

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ

ชื่อ-สกุล : นายอุทัย ลาภเกิด

ที่อยู่ปัจจุบันที่ติดต่อได้ : ๔๗ หมู่ที่ ๗ ตำบลกุดน้ำใส อำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

โทรศัพท์ ๐๘๑๐๖๘๔๑๘๕

Facebook อุทัย ลาภเกิด Line : ๐๘๑๐๖๘๔๑๘๕

ปีเกิด พ.ศ. ๒๕๐๕

ระดับการศึกษา ปริญญาตรี สถาบันการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ คณะ/สาขาวิชา สหวิทยาการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

อาชีพปัจจุบัน : ประกอบอาชีพการเกษตรเพียงอย่างเดียว

รายได้ จากการประกอบอาชีพการเกษตร ๑๐๐,๐๐๐ บาท/ปี เป็นเกษตรกรต้นแบบ ศพก. หลัก เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๗

ข้อคิดประจำตัวในการทำงาน “ตั้งใจจริง อิงธรรมะ ผลประโยชน์ โปร่งวิชาการ ให้ทานเป็นมิตร คู่ชีวิตมีสุข”

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

สินค้าหลัก ข้าว

แปลงเรียนรู้ มีจำนวน ๒ แปลงเรียนรู้ ประกอบด้วย

๑. แปลงสาธิตการลดต้นทุนใช้ปุ๋ย

๒. แปลงสาธิตการไถกลบตอซัง

ฐานเรียนรู้ จำนวน ๖ ฐานเรียนรู้ ประกอบด้วย

๑. ระบบน้ำอัจฉริยะ

๒. โรงเรียนชาวนา

๓. การจัดการด้านประมง

๔. การจัดการด้านปศุสัตว์

๕. ไม้ผลปลอดภัย

๖. การผลิตพืชสมุนไพร

ฐานที่ ๑ ระบบน้ำอัจฉริยะ

ฐานที่ ๒ โรงเรียนชาวนา

ฐานที่ ๓ การจัดการด้านประมง

ฐานที่ ๔ การจัดการด้านปศุสัตว์

ฐานที่ ๕ ไม้ผลปลอดภัย

ฐานที่ ๖ การผลิตพืชสมุนไพร

หลักสูตรการเรียนรู้ จำนวน ๓ หลักสูตร ประกอบด้วย

หลักสูตรหลัก จำนวน ๑ หลักสูตร ประกอบด้วย

๑) การลดต้นทุน "ปุ๋ยอินทรีย์ "

ปุ๋ยอินทรีย์ หมายถึง ปุ๋ยที่ได้หรือผลิตจากวัสดุอินทรีย์ ได้แก่ ซากพืช ซากสัตว์ รวมทั้งสิ่งขับถ่ายจากสัตว์ และเศษขยะต่าง ๆ ที่เป็นผลิตภัณฑ์ของสิ่งมีชีวิต ซึ่งผลิตด้วยกรรมวิธีสับ หมัก บด ร่อน หรือสกัด วัสดุอินทรีย์ถูกย่อยสลายสมบูรณ์โดยกิจกรรมของจุลินทรีย์ และประโยชน์ของปุ๋ยอินทรีย์ ดังนี้

๑. ช่วยเพิ่มอินทรีย์วัตถุให้แก่ดิน ทำให้โครงสร้างของดินดีขึ้น เช่น ทำให้ดินโปร่ง ร่วนซุย มีการระบายน้ำ การถ่ายเทอากาศดี ทำให้ระบบรากพืชเจริญเติบโตแผ่กระจายในดินได้ดีขึ้น สามารถดูดน้ำและธาตุอาหารในดินได้มากขึ้น ช่วยปรับสภาพความเป็นกรดเป็นด่างของดินให้เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของพืช

๒. เป็นแหล่งธาตุอาหารพืชโดยจะค่อย ๆ ปลดปล่อยธาตุอาหารพืชอย่างช้า ๆ และอยู่ในดินได้นาน จึงมีโอกาสดูดซับน้อยกว่าปุ๋ยเคมี และเมื่อใส่ร่วมกับปุ๋ยเคมีจะช่วยส่งเสริมให้การใช้ปุ๋ยเคมีมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

๓. ช่วยเพิ่มแหล่งอาหารให้แก่จุลินทรีย์ในดิน ทำให้ปริมาณและกิจกรรมของจุลินทรีย์ในดินเพิ่มขึ้น ช่วยย่อยสลายอินทรีย์วัตถุในดินให้แปรสภาพเป็นธาตุอาหารพืชได้มากขึ้นและจุลินทรีย์บางชนิดช่วยยับยั้งจุลินทรีย์ที่เป็นสาเหตุของโรคพืชได้ด้วย

ชนิดของปุ๋ยอินทรีย์ จำแนกตามแหล่งที่มา ได้ ๔ ชนิด ได้แก่

๑. ปุ๋ยคอก คือ ปุ๋ยที่ได้จากสิ่งขับถ่ายของ สัตว์ หรือมูลสัตว์ต่าง ๆ เช่น โค กระบือ แกะ ม้า สุกร เป็ด ไก่ ค้างคาว ก่อนนำไปใช้จะต้องหมักไว้ให้เกิดการย่อยสลายก่อน

๒. ปุ๋ยหมัก คือ ปุ๋ยที่ได้จากการนำซากพืช พืชหรือวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาหมักและผ่านกระบวนการย่อยสลายโดยจุลินทรีย์ จนเปลี่ยนสภาพไปจากเดิม เป็นวัสดุที่มีลักษณะอ่อนนุ่ม เปื่อยยุ่ยไม่แข็งกระด้าง และมีสีน้ำตาลปนดำ

๓. ปุ๋ยพืชสด คือ ปุ๋ยที่ได้จากการไถกลบพืชสด ๆ ที่โตได้ขนาดที่เหมาะสมลงในดิน ธาตุอาหารในพืชสดจะถูกย่อยสลายและปลดปล่อยให้พืชหลังจากผ่านการย่อยสลาย ในดิน

๔. น้ำหมักชีวภาพ คือ ปุ๋ยที่ได้จากการหมักชิ้นส่วนของพืชผัก ผลไม้ หรือ สัตว์ชนิดต่าง ๆ กับกากน้ำตาล และน้ำ ผ่านกระบวนการย่อยสลายโดยจุลินทรีย์

หลักสูตรบังคับ จำนวน ๑ หลักสูตร ประกอบด้วย

๑. เกษตรทฤษฎีใหม่

เป็นแนวทางหรือหลักในการบริหารจัดการที่ดินและน้ำ เพื่อการเกษตรในที่ดินขนาดเล็กให้เกิดประโยชน์สูงสุด ด้วยหลักเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เกี่ยวกับการจัดการที่ดินและน้ำเพื่อการเกษตรในที่ดินขนาดเล็กให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยแบ่งพื้นที่ออกเป็นสามส่วนๆ เพื่อใช้ในการปลูกข้าว ปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ และเก็บน้ำ เพื่อเป็นการช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบความยากลำบาก ให้สามารถผ่านช่วงวิกฤตไปได้

หลักสูตรเสริม จำนวน ๑ หลักสูตร ประกอบด้วย

๑) การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า

๑. ความสำคัญของน้ำในภาคการเกษตร

- ความสัมพันธ์ของน้ำกับการเจริญเติบโตของพืช
- ความต้องการใช้น้ำของพืชแต่ละชนิด เช่น ข้าว พืชผัก พืชไร่ ไม้ผล
- ผลกระทบจากการใช้น้ำไม่เหมาะสม เช่น ผลผลิตลดลง ดินเสื่อมสภาพ

๒. ปัญหาการใช้น้ำในพื้นที่เกษตร

- การใช้น้ำเกินความจำเป็น
- การใช้น้ำผิดช่วงเวลา (รดน้ำตอนแดดจัด สูญเสียน้ำสูง)
- ระบบชลประทานไม่มีประสิทธิภาพ สูญเสียน้ำในทางเดินน้ำ
- น้ำเสียจากสารเคมีทางการเกษตร

๓. หลักการใช้น้ำอย่างรู้คุณค่าในเกษตรกรรม

- ใช้น้ำให้เหมาะสมกับชนิดพืช ระยะการเจริญเติบโต และสภาพดิน

๓. หลักการใช้น้ำอย่างรู้คุณค่าในเกษตรกรรม

- ใช้น้ำให้เหมาะสมกับชนิดพืช ระยะการเจริญเติบโต และสภาพดิน
- ใช้ระบบให้น้ำแบบประหยัด เช่น ระบบน้ำหยด ระบบพ่นฝอย
- ให้น้ำในช่วงเวลาที่เหมาะสม (เช้าตรู่หรือเย็น)
- ปรับรูปแบบการเพาะปลูก เช่น ปลูกพืชใช้น้ำน้อยในฤดูแล้ง

๔. การจัดการน้ำในระดับแปลงและชุมชน

- การขุดร่องน้ำ/คลองไส้ไก่รอบแปลงเพื่อเก็บน้ำฝน
- การบำรุงรักษาแหล่งน้ำท้องถิ่น เช่น บ่อ บึง หนองนาโมเดล

หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของ ศพก.

๑) หลักสูตร ระบบน้ำอัจฉริยะ

วัตถุประสงค์ : เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำ ลดต้นทุนแรงงาน และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในภาคการเกษตร

เนื้อหา : การจัดการระบบน้ำอัจฉริยะ โดยสั่งการเปิด – ปิด น้ำด้วยโทรศัพท์มือถือ การออกแบบระบบน้ำให้เหมาะสมตามชนิดพืช

๑. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับระบบน้ำอัจฉริยะ

- ความหมายและความสำคัญของ “ระบบน้ำอัจฉริยะ”
- เปรียบเทียบระบบน้ำแบบดั้งเดิมกับระบบควบคุมอัจฉริยะ
- ประโยชน์ที่ได้รับ เช่น ประหยัดน้ำ แรงงาน เวลา และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

๒. การออกแบบระบบน้ำให้เหมาะสมตามชนิดพืช

- การคำนวณความต้องการใช้น้ำของพืชแต่ละชนิด
- การเลือกหัวจ่ายน้ำ: น้ำหยด, พ่นฝอย, ละอองละอียด
- การวางระบบท่อและจุดจ่ายน้ำให้มีประสิทธิภาพ

รูปแบบการถ่ายทอดความรู้ : ฝึกอบรม และเผยแพร่ผ่านสื่อออนไลน์

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

ผลสำเร็จในกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรต้นแบบที่มีการนำวิชาการ เทคโนโลยีการเกษตร มาปรับใช้ใน ศพก. จนเกิดผลสำเร็จในการทำเกษตร พร้อมเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรในพื้นที่

แรงบันดาลใจและจุดเริ่มต้นต่อการประกอบอาชีพเกษตรกร คือ การสร้างรายได้ของครอบครัวที่มีความมั่นคง จึงเริ่มแสวงหาความรู้ต่อการทำเกษตรเพื่อให้สามารถรับมือกับความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ ฝนตกไม่ตรงฤดู ภัยแล้ง โรคและแมลงศัตรูพืชที่ระบาดมากขึ้น ราคาผลผลิตตกต่ำ จึงทำการเกษตรแบบผสมผสานในพื้นที่ และได้แรงบันดาลใจจากการได้เข้าร่วมอบรมและศึกษาดูงานกับหน่วยงานภาครัฐ เช่น กรมส่งเสริมการเกษตร และหน่วยงานวิชาการทำให้ได้เรียนรู้เรื่องการใช้เทคโนโลยี การวิเคราะห์ดิน การจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ และการทำเกษตรแบบผสมผสานที่เน้นความหลากหลายและยั่งยืน จึงเริ่มนำความรู้มาปรับใช้ เป็นผลสำเร็จอย่างชัดเจน ทั้งในด้านผลผลิต รายได้ สุขภาพของดิน และสิ่งแวดล้อม และผลจากปัญหาหรือความท้าทายอะไรที่ผลักดันให้เกิดการทำเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้ในการประกอบกับปัญหาราคาผลผลิตตกต่ำ โดยเฉพาะในช่วงฤดูที่ผลผลิตออกมาพร้อมกันจำนวนมาก ทำให้ต้องขายในราคาที่ต่ำกว่าต้นทุน ปัญหาเรื่องคุณภาพของผลผลิตที่ไม่สม่ำเสมอ ทั้งจากการจัดการไม่เหมาะสมและสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง จึงตระหนักว่าหากยังทำเกษตรแบบเดิมต่อไป จะไม่สามารถแข่งขันหรืออยู่รอดในระบบตลาดที่เปลี่ยนแปลงรวดเร็วได้ ด้วยเหตุนี้ จึงเริ่มหันมาศึกษาและนำ "หลักวิชาการทางการเกษตร" เข้ามาปรับใช้ ไม่ว่าจะเป็นการวิเคราะห์ดินเพื่อใส่ปุ๋ยให้ตรงตามความต้องการของพืช การจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน (IPM) รวมถึงการจัดการระบบน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อควบคุมต้นทุนและเพิ่มคุณภาพของผลผลิต นอกจากนี้ยังเลือกผลิตข้าวและมะม่วงภายใต้มาตรฐาน GAP (Good Agricultural Practices) เพื่อยกระดับมาตรฐานความปลอดภัยและความน่าเชื่อถือของสินค้า สร้างมูลค่าเพิ่ม และสามารถเปิดตลาดใหม่ได้ โดยเฉพาะตลาดผู้บริโภคที่ให้ความสำคัญกับคุณภาพและความปลอดภัย

รายละเอียดของการทำเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในแปลงเรียนรู้ ฐานเรียนรู้

๑) การทำเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตรใดที่ได้นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร ด้วยการปรับใช้ระบบน้ำอัจฉริยะ เพื่อทดแทนการขาดแคลนแรงงาน ซึ่งเทคโนโลยีระบบน้ำอัจฉริยะเข้ามาช่วยในการเพื่อประสิทธิภาพการการใช้ทรัพยากรน้ำ และลดต้นทุนด้านแรงงาน

๒) อธิบายขั้นตอนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการเกษตร ระบบน้ำในแปลงเพาะปลูกประยุกต์ใช้จากการศึกษาดูงาน โดยใช้ระบบน้ำให้เหมาะสมกับชนิดพืชที่ปลูก

๓) ขั้นตอนการทำเกษตรโดยใช้หลักวิชาการ โดย ศพก.ดำเนินการตามหลักวิชาการ ดังนี้

๓.๑) การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ในแปลงนาข้าว เพื่อลดต้นทุนในการใส่ปุ๋ยเกินความจำเป็น

๓.๒) การปรับปรุงดิน โดยปลูกพืชมูลหลังจากเก็บเกี่ยวข้าว และไถกลบเมื่อพืชมูลอายุ ๕๐-๖๐ วัน เพื่อเป็นปุ๋ยพืชสด

๓.๓) การจัดการโรคและแมลง แบบผสมผสาน (IPM) โดยวิธีเขตกรรม กำจัดวัชพืชที่เป็นแหล่งอาศัยของศัตรูพืช วิธีชีวภาพ ใช้สารชีวภัณฑ์เชื้อราไตรโคเดอร์มาในการป้องกันโรค วิธีกล ใช้กับดักกาวเหนียว ดักจับแมลงในแปลงพืชผักและพืชสมุนไพร วิธีเคมี ใช้สารเคมีอย่างเหมาะสมโดยยึดหลักถูกชนิด ถูกอัตรา ถูกระยะเวลา

ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร: ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการนำนวัตกรรม/เทคโนโลยีมา
ปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรคืออะไร เช่น ต้นทุน รายได้ ผลผลิต
สินค้าเกษตรที่มีการดำเนินกิจกรรมใน ศพก. มีดังนี้

๑) สินค้าเกษตร ที่มีการผลิตใน ศพก. ประกอบด้วย

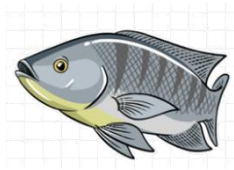
ข้าว ๖ ไร่

พืชผัก, สมุนไพร ๑ งาน

กล้วยน้ำว้า, หน่อไม้ มะพร้าว และ
มะม่วง ๑๐ ไร่

ปลา ๑๐๐,๐๐๐ ตัว

กระบือ ๖ ตัว

โค ๖ ตัว

๒) สินค้าแปรรูปด้านการเกษตร ที่มีการผลิตใน ศพก. ประกอบด้วย

หน่อไม้แปรรูป

กล้วยฉาบ

ปลาร้า

ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรใน ศพก.มีดังนี้

๑) สินค้า ข้าว มีต้นทุนการผลิต ดังนี้

๑.๑) เตรียมดิน	เป็นเงิน ๖๐๐	บาท/ไร่
๑.๒) เมล็ดพันธุ์ข้าว	เป็นเงิน ๒๕๐	บาท/ไร่
๑.๓) ค่าแรงหว่าน	เป็นเงิน ๑๐๐	บาท/ไร่
๑.๓) ค่าปุ๋ย ครั้งที่ ๑	เป็นเงิน ๑๖๕	บาท/ไร่
๑.๔) ค่าแรงใส่ปุ๋ย ครั้งที่ ๑	เป็นเงิน ๑๐๐	บาท/ไร่
๑.๔) ค่าปุ๋ย ครั้งที่ ๒	เป็นเงิน ๒๕๐	บาท/ไร่
๑.๖) ค่าแรงใส่ปุ๋ย ครั้งที่ ๒	เป็นเงิน ๑๐๐	บาท/ไร่
๑.๕) ค่าแรงตัดหญ้า	เป็นเงิน ๒๕๐	บาท/ไร่
๑.๘) ค่าเก็บเกี่ยว	เป็นเงิน ๖๐๐	บาท/ไร่

รวมต้นทุนการผลิต ๒,๔๑๕ บาท/ไร่

รายได้ ๕,๐๐๐ บาท/ไร่

รายได้ของเกษตรกรต้นแบบ มีดังนี้

- ๑) รายได้รายวัน จำหน่าย สะระแหน่ เฉลี่ยรายได้วันละ ๔๐๐ บาท/วัน
- ๒) รายได้รายสัปดาห์ จำหน่าย ขึ้นฉ่าย เฉลี่ยรายได้สัปดาห์ละ ๑,๐๐๐ บาท/สัปดาห์
- ๓) รายได้รายเดือน จำหน่าย กลั้วน้ำว่า เฉลี่ยรายได้เดือนละ ๑,๕๐๐ บาท/เดือน
- ๔) รายได้รายปี จำหน่าย ข้าว มะม่วง หน่อไม้ เฉลี่ยรายได้ปีละ ๑๖,๐๐๐ บาท/ปี

ประโยชน์ที่ได้รับ

ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง

๑) การทำเกษตรแบบผสมผสาน ลดความเสี่ยงหากผลผลิตเกิดเสียหาย หรือได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติทางธรรมชาติ หรือถูกทำลายโดยโรคและแมลงศัตรูพืช

๒) ลดต้นทุนการผลิต โดยการใช้ปุ๋ยคอกและปุ๋ยพืชสด

๓) ลดต้นทุนด้านแรงงาน และมีการใช้ทรัพยากรน้ำอย่างคุ้มค่า โดยการใช้ระบบน้ำอัจฉริยะ

ประโยชน์ที่เกิดกับเกษตรกรรายอื่น

๑) เป็นแหล่งเรียนรู้ของเกษตรกรรายอื่นในพื้นที่ เกิดการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ และนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบการเกษตรของตนเอง

๒) เกษตรกรรายอื่นในพื้นที่ เกิดแรงจูงใจในการปรับเปลี่ยนไปเพาะปลูกพืชแบบผสมผสาน

ประโยชน์ที่เกิดกับชุมชน

๑) เศรษฐกิจในชุมชนมีความเข้มแข็งขึ้น รายได้หมุนเวียนในท้องถิ่นมากขึ้น

๒) สิ่งแวดล้อมดีขึ้นและยั่งยืน ลดการใช้สารเคมี ปรับสมดุลระบบนิเวศในพื้นที่ ทำให้ชุมชนมีสภาพแวดล้อมที่ดี

๓) เกิดการพึ่งพาตนเองในระดับชุมชน มีอาหารเพียงพอ มีวัตถุดิบในการผลิตต่าง ๆ ไม่ต้องนำเข้ามาจากภายนอกทั้งหมด

๔) ชุมชนมีความรู้และทักษะที่ทันสมัย การใช้เทคโนโลยีทำให้คนในชุมชน โดยเฉพาะเยาวชน เกิดความสนใจในอาชีพเกษตรมากขึ้น

ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์:

(๑) เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมหรืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่แปลงเกษตรและชุมชนเทคโนโลยีระบบน้ำอัจฉริยะ เป็นระบบน้ำที่สามารถใช้น้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประหยัดน้ำมากกว่าการใช้ระบบการให้น้ำแบบเดิมร้อยละ ๕๐

(๒) ประโยชน์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ที่เกิดจากการทำกิจกรรมทางการเกษตร ใน ศพก. ปรับเปลี่ยนมาใช้ปุ๋ยอินทรีย์มากขึ้น เพื่อลดปริมาณการใช้ปุ๋ยเคมี มีการกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืชด้วยวิธีผสมผสาน โดยหมั่นสำรวจแปลงดพาะปลูกอย่างสม่ำเสมอ

ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะ ศพก. ที่เป็นเชิงประจักษ์

ผลสำเร็จการปฏิบัติงานในฐานะ ศพก. เป็นที่ประจักษ์

๑. มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่ที่มีข้อมูลพื้นฐานด้านเครื่องจักรกลทางการเกษตรในพื้นที่ และมีความรู้ด้านการเพาะปลูกพืช

๒ การให้บริการในการเป็นจุดอบรม ศึกษาดูงาน และเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้ เป็นสถานที่อบรม และศึกษาดูงานเรื่องการเพาะปลูกสระแหน่ อบรมการทำปุ๋ยหมัก และศึกษาดูงานเรื่องโรงเรียนชาวนา

๓. การให้บริการด้านการแก้ไขปัญหา เป็นที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ รวมถึงการรับเรื่องร้องเรียนในพื้นที่ เป็นที่ปรึกษาให้ความรู้ด้านการเพาะปลูกพืชผัก และด้านการขอรับสนับสนุนงบประมาณจากภาครัฐ

๔. การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านวิชาการเกษตร เผยแพร่ความรู้ เรื่องระบบน้ำอัจฉริยะ เรื่องการผลิตปุ๋ย เรื่องหลักสูตรการเรียนรู้ศพก. ผ่าน Facebook สำนักงานเกษตรอำเภอจตุรัส

๕. การขยายผลองค์ความรู้สู่การปฏิบัติของเกษตรกรในชุมชนที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติต่อ และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติให้ความรู้กับผู้มาศึกษาดูงาน ณ ศพก. หลัก ให้เกษตรกรมีโอกาส

เรียนรู้จากประสบการณ์จริงและสามารถซักถามได้ทันที การเรียนรู้จากแปลงต้นแบบ และแปลงสาธิต ทำให้เข้าใจง่ายและเห็นผลชัดเจน

๖. การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานในพื้นที่ ได้แก่ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ร่วมพัฒนาด้านการลดต้นทุนสร้างรายได้ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอจตุรัส ร่วมพัฒนาด้านเกษตรทฤษฎีใหม่ สำนักงานพัฒนาที่ดินจังหวัดชัยภูมิ ร่วมพัฒนาด้านการปรับเปลี่ยนพื้นที่ การอนุรักษ์ดิน

บทบาทในการเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เพื่อการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรในพื้นที่

ศึกษาองค์ความรู้ใหม่ๆ อยู่เสมอ

ศึกษาดูงาน และนำกลับมาประยุกต์และปรับใช้ภาพในศพก.หลัก

ประสานงาน เชื่อมโยงการทำงานระหว่างศพก.หลักกับหน่วยงานต่างๆ

ความภาคภูมิใจในการเป็น ศพก.

๑. ความภาคภูมิใจในการดำเนินงานเป็น ศพก. ในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาด้านเกษตรในชุมชน ร่วมเสนอแนวคิดแก้ปัญหาโลกร้อน โดยการปรับเปลี่ยนพืชปลูกให้เหมาะสม และปลูกต้นไม้เพิ่มในชุมชน

๒. ความเป็นผู้นำและความเป็นจิตอาสา

- ๑) ความเป็นผู้นำชุมชนในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ

การเป็นที่ปรึกษาเรื่องปัญหาต่างๆในชุมชน พร้อมทั้งประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- ๒) การเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม

การเป็นหมอดินอาสา ครูบัญชีอาสา สารวัตรเกษตรอาสา เศรษฐกิจการเกษตรอาสา ประมงอาสา อาสาสมัครฝนหลวง

ส่วนที่ ๔ ผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน

๑. ดำเนินงานถอดบทเรียน โดย

๑.๑ คณะทำงานถอดบทเรียนศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) หลัก
ระดับจังหวัดชัยภูมิ

๑.๒ คณะทำงานถอดบทเรียนศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) หลัก
ระดับอำเภอจัตุรัส

๑.๓ ประธานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) หลัก อำเภอจัตุรัส

๒. กระบวนการถอดบทเรียน/เครื่องมือที่ใช้

๒.๑ วางแผนการถอดบทเรียน

๒.๒ ลงพื้นที่เก็บข้อมูลการถอดบทเรียน จำนวน ๓ ครั้ง

๒.๓ ตรวจสอบข้อมูลตามหลักวิชาการ

๒.๔ คัดเลือกข้อมูลให้เกษตรกรกรก่อนจัดทำรายงาน

๒.๕ จัดทำรายงานผลการถอดบทเรียน

๒.๖ เผยแพร่การถอดบทเรียน

๓. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน

๓.๑ เกษตรกรต้นแบบยังไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ในบางหัวข้อของการถอดบทเรียน

๓.๒ เสนอแนะให้ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย พร้อมยกตัวอย่างคำตอบเชิงวิเคราะห์ เพื่อให้เกษตรกรสามารถ
สะท้อนกระบวนการเรียนรู้ของตนเองได้ชัดเจน

